

NVE|0503
—
V | 1943

Tillatelse

for

Foreningen til Bægnavasdragets Regulering

til å gjennomføre en tilleggsregulering av Strandefjord og Øyangen i Valdres.

Gitt ved Ministerpresidentens beslutning 21 januar 1943.

Ved Ministerpresidentens beslutning 21 januar 1943 er det bestemt:

- «1. I henhold til vassdragsreguleringsloven 14 desember 1917 tillates det Foreningen til Bægnavasdragets Regulering å gjennomføre en ytterligere 0.5 m regulering (oppdemming) av Strandefjord og Øyangen i Valdres.
2. Tillatelsen gis på de betingelser som er tatt inn i Arbeidsdepartementets innstilling 21 januar 1943.
3. De ved Kgl. res. 18 september 1916 fastsatte manøvreringsreglementer for Strandefjord og Øyangen gjøres gjeldende også for tilleggsreguleringen, med de endringer som følger av at øvre reguleringsgrense heves 0.5 m.»

BETINGELSER

for

tillatelse for Foreningen til Bægnavassdragets Regulering til å gjennomføre en tilleggsregulering av Strandefjord og Øyangen i Valdres.

Fastsatt ved Ministerpresidentens beslutning 21 januar 1943.

1.

Reguleringstillatelsen, der ikke kan overdras, meddeles for et tidsrom av 60 år regnet fra 18 august 1916. Ved reguleringstidens utløp er staten berettiget til å kreve reguleringsanleggene med tilhørende grunn og øvrige rettigheter og de av hensyn til reguleringen oppførte bygninger og innretninger avstått til det offentlige uten vederlag, dog således at der for den til tilleggsreguleringen hørende del erlegges en innløsningssum der beregnes under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon etter en amortisasjonstid av 60 år. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Spørsmålet om, hvilke bygninger og innretninger der skal anses oppført av hensyn til reguleringen, avgjøres i tvisttilfelle ved skjønn.

Ønsker staten ikke å overta anleggene, og der heller ikke oppnås enighet om ny konsesjon, plikter konsesjonshaverne på egen bekostning og vågnad å fjerne anleggene.

Anleggene kan ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

I det 40. år regnet fra konsesjonen av 18 august 1916 skal staten kunde innløse reguleringsanleggene. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt anleggenes eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne på samme måte som ovenfor.

Anleggene skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn på statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnnet i så henseende måtte bestemme.

2.

For den forøkelse av vannkraften, som ved reguleringen tilflytter eiere av vannfall eller bruk i vassdraget, skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

I henhold til lov av 14 desember 1917, § 11 til de kommuner som ~~Kongen~~ bestemmer kr. 1.00 pr natur HK, når og etter hvert som den forøkte vannkraft tas i bruk. *arbeidsdepartementet*

Til staten på samme måte kr. 1.00 pr. natur HK.

Økingen beregnes med utgangspunkt i vassdragets lavvannføring før tilleggsreguleringen, dvs. vannføring, som før denne erfaringsmessig har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Hva der skal anses som vassdragets lavvannføring avgjøres med bindende virkning av vedkommende regjeringsdepartement.

3.

For den i punkt 2 omhandlede forøkelse av vannkraften skal konsesjonshaverne i henhold til forannevnte lovs § 13 erlegge en godtgjørelse en gang for alle til staten av kr. 2.00 for hver ved reguleringen innvunnen natur HK. Godtgjørelsen forfaller etterhånden som reguleringsanlegget tas i bruk for vedkommende vannfall.

4.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etter hvert som ut-

bygging skjer. inntil 10 % av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 % av kraften.

Når 30 år er forløpet fra konsesjonens meddelelse kan de kommuner hvis interesse berøres av reguleringen uansett den ovenfor betingede prosent for kraftavgivelse og uten hinder av den foran fastsatte begrensning med departementets samtykke etter hvert som kraft blir ledig kreve avgitt fra de av vassdragets vassfall der tilhører norske kommuner ytterligere kraft så vidt fornødent til å dekke deres eget behov eller til å forsyne deres innvånere med kraft til lys, varme, gårdsdrift, håndverk eller småindustri.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelser i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økte utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 % rente av anleggskapitalen — med tillegg av 20 %. Hvis prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig høy fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi er tatt i bruk. kan dog kraften i stedet forlanges avgitt etter en maksimalpris som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan så vel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5. år. Hvis eieren leier ut kraft, og kraften til kommune eller stat kan uttas fra kraftledning til noen av leietakerne, kan kommunen eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av liknende kraftmengder under samme forhold.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke seinere forlanges avgitt.

5.

De fornødne nærmere bestemmelser med hensyn til beregningen av de i punktene 2 og 3 omhandlede avgifter, disses erleggelse og kontroll med vannforbruket samt angående avgi-

velse av kraft blir med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle å treffe av vedkommende regjeringsdepartement.

6.

Arbeidet skal påbegynnes innen en frist av 2 år etter tillatelsens meddelelse og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

Ved tidsberegningene medregnes ikke den tid, som det på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse frister uten tillatelse meddelt av Arbeidsdepartementet måtte oversittes, erlegges konsesjonæren en løpende mulkt til statskassen av kr. 50.00.

7.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement arbeidetegninger for dammene m. v., således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene av vedkommende departement er approbert. Anlegget skal utføres på en solid måte. Dets utførelse så vel som dets seinere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

8.

I tilfelle av at departementet finner det påkrevd plikter eieren å stille til rådighet for det offentlige sunnhetsvesen uten godtgjørelse et for øyemedet tjenlig isolasjonslokale med fornødent utstyr, beregnet på et så stort antall pasienter, som departementet bestemmer.

9.

Såfremt særskilt politioppsyn i anledning av arbeidets utførelse av fylkesmannen finnes nødvendig, plikter eieren enn videre å utrede utgiftene herved.

10.

Arbeidet blir så vidt mulig å utføre ved norske funksjonærer og arbeidere. Norsk arbeid og norsk materiell blir likeledes å anvende, for så vidt det kan erholdes like godt, tilstrekkelig hurtig og til en pris som ikke med mer enn 10 — ti — % overstiger den pris hvortil materiell kan erholdes fra utlandet.

Vedkommende departement kan tilstå unntakelser fra disse regler når særlige hensyn gjør det påkrevd.

For hver dag som en person i strid med foranstående bestemmelse er i konsesjonærens tjeneste erlegges til statskassen en løpende mulkt stor kr. 50.00.

For overtredelse av bestemmelsen om anvendelse av norsk arbeid og norsk materiell erlegges konsesjonæren for hver gang en bot

til statskassen av inntil 15 % av verdien etter departementets bestemmelse.

Twist angående bestemmelsen om anvendelse av norsk arbeid og norsk materiell avgjøres av departementet.

11.

Reguleringsdammene blir å manøvrere etter reglementer utferdiget av Arbeidsdepartementet. Til å forestå manøvreringen antas norske statsborgere, som godtas av vedkommende regjeringsdepartement.

Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementene er fastsatt.

Så snart der iverksettes utbygging av noe fall mellom Øyangen og Strandefjord, kan departementet forlange at Øyangen reguleres med dettes (disses) tarv for øye. Inntil denne tid kan reguleringen utføres til fordel for fallene nedenfor Strandefjord, dog således at der til enhver tid slippes en vannføring som minst tilsvarende nuværende minimalvannføring og således at de hittidige flomvannføringer ikke forøkes.

Om noen måtte forlange det skal der fra Øyangen slippes minst 1.5 m³ pr. sek.

I tilfelle av at der seinere kommer i stand regulering i noen av de ovenfor Strandefjord liggende sjøer, skal dammen for Strandefjord manøvreres på en sådan måte at vannstandene i Strandefjord fra vårflommens slutt til om høsten ikke blir værre enn de som inntreffer etter at den i nærværende tillatelse omhandlede regulering er gjennomført.

For så vidt dammene manøvreres i strid med reglementene kan konsesjonæren pålegges en mulkt til statskassen av inntil kr. 5000.00 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

12.

Reguleringsanleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrografiske iakttakelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det herved innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte oppdemningshøyder og de tillatte laveste tapningsgrenser skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker.

13.

Eieren skal uten vederlag for de utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt, og vederlagsfritt avgi fornødent driftsvann til mulige seinere kanaanlegg for statens regning.

14.

Ved damanleggene skal der tillates truffet de fornødne militære foranstaltninger for spreng-

ning i krigstilfelle, uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de derav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse, likesom anleggenes eier uten godtgjørelse må finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

15.

Eieren plikter å tilstille Norges Geografiske Oppmåling kopier av sine originalkart med opplysning om hvordan målingene er foretatt og om de er tilknyttet landets trigonometriske nett.

16.

Reguleringsanleggenes eier tilpliktes å treffe sådanne anordninger ved anleggene og i tilfelle i vassdraget nedenfor disse samt å avgi vann i sådan utstrekning at den alminnelige fløtning besværes så lite som mulig ved reguleringen. Spørsmålet om hvilke forføyninger som i henhold hertil blir å treffe avgjøres i tviststilfelle ved skjønn.

Omkostningene ved underskjønnet bæres av reguleringsanleggenes eier.

Hvilken av partene som har å bære omkostningene ved overskjønn avgjøres av skjønnsretten.

Skade eller ulempe for fløtningen som ikke på denne måte avhjelpes blir å erstatte de fløtningsberettigede overensstemmende med reguleringslovens § 19.

17.

Konsesjonæren tilpliktes på departementets forlangende å stille reguleringsanleggene tilhørende veger og bruer til fri avbenyttelse for almenheten. Twist avgjøres av departementet.

18.

Reguleringsanleggenes eier skal utføre de foranstaltninger som fylkesvegstyret finner nødvendig for så vidt mulig å avhjelpe skade og ulemper som for almenheten måtte oppstå på is- og vinterveger.

Fylkesvegstyrets bestemmelse kan innankes for departementet.

Ved fastsettelsen av ekspropriasjonerstatningene i anledning av reguleringsgjennomførelse blir intet hensyn å ta til søkerens rettigheter i henhold til kontrakt tinglyst 7 september 1907 om regulering av Strandefjorden.

19.

Departementet kan under særlige omstendigheter meddele vannfalls- eller brukseier som ikke er medeier i reguleringsanleggene tillatelse

til å benytte det ved reguleringen tilveiebragte driftsvann, mot at han til reguleringsanleggenes eier erlegger en årlig godtgjørelse som i tvisttilfelle fastsettes av departementet.

20.

Den i henhold til konsesjonen av 18 august 1916 stilte sikkerhet på kr./5000.00 tjener som sikkerhet for tilleggsreguleringene.

21.

Tillatelsen blir å tinglyse innen de tinglag, hvor reguleringsanleggene er beliggende.

Til sikkerhet for de forpliktelser, som i henhold til nærværende tillatelse måtte påhvile eiendommer eller bruk i vassdraget blir derhos å foreta tinglysning til anførsel på vedkommende eiendommers folier i panteregistret.

22.

Konsesjonshaverne underkaster seg de bestemmelser, som til kontroll med foranstående betingelsers overholdelse måtte bli truffet av vedkommende departement.

Utgiftene med kontrollen bæres av konsesjonshaverne.